

Uporaba računalnika pri mlajših učencih Computer Use among Younger Pupils

Betka Potočnik
Osnovna šola Križe
betipot67@gmail.com

Povzetek

Razvoj računalniške tehnologije z uporabo različnih računalniških orodij in medijev omogoča vrsto novih možnosti za popestritev in dopolnitev pouka. Računalnik in splet nam nudita različne možnosti širjenja, utrjevanja, ponavljanja znanj v šoli in doma. Učitelji ugotavljamo, da so učenci izredno motivirani za delo z računalniškimi orodji. Učenci že v prvi triadi obvladajo spretnosti pri delu z različnimi informacijskimi tehnologijami. Menim, da se učitelji te situacije ne smemo prestrašiti, ampak moramo širiti in poglobljati naša znanja na tem področju in učence spodbujati pri delu z informacijsko komunikacijsko tehnologijo. Tudi v pri mlajših učencih je uporaba računalnika postala del pouka. V OPB učitelji učencem pomagamo in jih spodbujamo pri uporabi spletnih učilnic, ki so jih pripravili njihovi učitelji. Seveda pa pri vsem tem ne smemo pozabiti, da učenci prihajajo iz različnih okolij, z različnimi predznanji in z različno možnostjo dostopa do IKT.

Ključne besede: znanje, IKT, spletna učilnica, učenec, učitelj

Abstract

The development of computer technology accompanied by the use of different computer tools and media enables various possibilities of making lessons interactive and interesting. Personal computer and internet offer numerous possibilities of upgrading, repeating and revising knowledge at school and at home. Teachers share the opinion that the computer plays an important motivational and educational role when children are in question. Pupils in the first three years of schooling already possess skills required for dealing with informational technology. My firm conviction is that we should not react as scared individuals, but rather brighten and deepen our knowledge and encourage children when working with ICT. Computer use is also included in lessons for younger pupils. Teachers of afternoon care help and encourage pupils when working with online classrooms set especially for them.

Nevertheless, the fact that pupils have different backgrounds, knowledge and access to ICT should not remain ignored.

Keywords: knowledge, ICT, online classroom, pupil, teacher

1 Uvod

V Sloveniji je informacijsko-komunikacijska tehnologija del učnih načrtov osnovnih in srednjih šol. O IKT se poučuje pri posebnem, ločenem predmetu, v osnovnih šolah so to v zadnji triadi trije izbirni predmeti s področja IKT (urejevalniki besedil, multimedia, računalniška omrežja), kot orodje pa se informacijsko-komunikacijska tehnologija uporablja tudi pri učenju ostalih predmetov že v prvi triadi (npr. spletna učilnica).

IKT učiteljem prihrani čas in poveča njihovo produktivnost pri aktivnostih, kot so:

- priprava in posodabljanje dnevnih priprav,
- prilagajanje individualnim potrebam učencev,
- predstavljanje učne snovi,
- utrjevanje, ponavljanje, preverjanje znanja,
- hranjenje poročil, zapisov, arhivov vseh omenjenih aktivnosti z možnostjo hitre pridobitve in dopolnitve podatkov.

Uvedba informacijsko-komunikacijske tehnologije v učilnice ima na samo učno delo kar nekaj vplivov:

- učencem pomaga razviti spretnosti, ki so potrebne za uspešno življenje in delo v 21. stoletju,
- učitelje spodbuja k izboljšanju načina učenja v razredu,
- zagotavlja več motivacije in bogatejšo izkušnjo učenja za učence.

Učitelji uporabljamo računalnik največ pri pripravi na pouk, manj pa pri samem pouku. Za to je lahko kar nekaj razlogov:

- premajhno posvečanje organiziranim nakupom računalnikov po osnovnih šolah,
- pomanjkanje ustrezne izobraževalne programske opreme,
- ustrezna znanja IKT v kontekstu poučevanja.

Uvedba informacijsko-komunikacijske tehnologije v učno delo prinese kar nekaj sprememb:

- spreminja se vloga učitelja – postaja bolj svetovalec, organizator posameznih dejavnosti,
- spreminja se vloga učencev – postajajo bolj aktivni,
- učitelj se lahko bolj osredotoči na posameznika,
- večji je dostop do informacij (Brečko 2008, 149).

Na Osnovni šoli Križe, kjer sem zaposlena, se zavedamo, da je prvi pogoj za vključevanje IKT kvalitetna in kvantitetna opremljenost šole z orodji, ki nam omogočajo uporabljanje IKT pri pouku. Drugi pogoj je seveda usposobljenost pedagoških delavcev na področju računalništva in interneta. Tretji pomembni dejavnik pa je IKT pri domačem delu, kar vpliva na utrjevanje snovi in dobro znanje učencev.

Vodstvo naše šole zato spodbuja zaposlene k izobraževanju in usposabljanju k uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije pri pouku in intenzivno (kolikor je mogoče glede na finance) opremlja učilnice z računalniki, interaktivnimi tablamami in dostopom do spleta. Tako imamo na naši šoli računalnike, namenjene učencem, ne samo v računalniški učilnici in knjižnici, ampak tudi v skoraj vseh učilnicah (vsaj enega). Splet pa nam je dostopen v vseh prostorih šole. V naslednjem šolskem letu pričakujemo, da bo uspešno obnovljena tudi računalniška učilnica.

Vsi učitelji vključujemo IKT v svoje delo. Tudi v podaljšanem bivanju poskrbimo za to, da učenci delajo z računalniki, fotoaparatom, uporabljajo internet... Opozarjamo jih na prednosti in slabosti.

V tem šolskem letu smo več pozornosti namenili tudi spletnim učilnicam za posamezne predmete, kjer učence naučimo uporabe spletnih učilnic in poudarimo njihove prednosti. Ravnateljica spodbuja cilje, ki se navezujejo na vseživljenjsko učenje: večja motivacija, popestritev in raznolikost učenja ter odgovorno ravnanje vseh zaposlenih, učencev in staršev. Seveda, da se ti cilji uresničujejo, pa se moramo potruditi vsi in veliko graditi na spoštovanju, sodelovanju in odgovorni samostojnosti. To je razvidno tudi iz vizije naše šole:

**»Na šoli stremimo k skupnim ciljem:
znanju, ustvarjalnosti, uspešnosti, dobrim medsebojnim odnosom in počutju.**

Z roko v roki si za te cilje prizadevamo učenci, starši in delavci šole.«

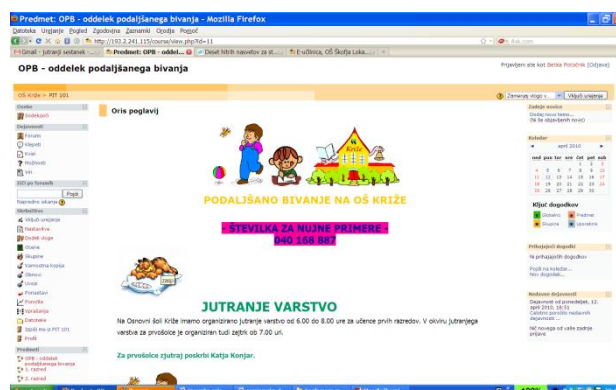
2 Spletne učilnice OŠ Križe – oddelek podaljšanega bivanja

Do spletne učilnice OPB lahko dostopamo preko spletne strani Osnovne šole Križe www.oskrize.si ali direktno preko naslova <http://www.ucilnice-oskrize.si/>.

Slika 1 - Prva stran spletne učilnice Osnovne šole Križe.

Med učilnicami najdemo tudi OPB – oddelek podaljšanega bivanja.

Slika 2 - Učilnica podaljšanega bivanja.

2.1 Komu so spletne učilnice namenjene

Spletne učilnice OPB – podaljšanega bivanja so namenjene učencem, staršem, učiteljem in vsem, ki jih zanima delo na šoli. Učilnica je informativnega značaja, zato lahko vanjo vstopamo tudi kot gostje.

2.2 Tehnična plat

Spletna učilnica je postavljena na Arnesovem strežniku, ki omogoča brezplačno gostovanje za šolske namene. Na šoli imamo postavljeno spletno učilnico Moodle v okviru katere je postavljena tudi učilnica za OPB.

Za vsebino in postavitev sta odgovorni učiteljici v podaljšanem bivanju ter vodja podaljšanega bivanja.

3 Opis spletne učilnice

3.1 Podatki o delu v podaljšanem bivanju

V uvodnem delu so podani osnovni podatki in informacije o delu v podaljšanem bivanju (slike 3 - 5). Te podatke je potrebni letno ažurirati, med letom pa jih spreminjamo le, če pride do sprememb.

Slika 3

Slika 4

Slika 5

3.2 Slikovni prikaz – Kaj delamo v OPB?

Učiteljice smo s fotoaparatom spremljale dan, uporabile vse naše znanje IKT in tako naredile Power Point predstavitev, ki smo jo naložile v našo spletno učilnico. S tem smo pokazale, kako pravzaprav poteka dan v OPB. (Slike 6 - 11 so le del predstavitve.)

Slika 6

Slika 7

Slika 8

Slika 9

Slika 10

Slika 11

Odziv staršev in starih staršev je bil zelo pozitiven, saj smo jim s pomočjo spletne učilnice pokazali, kako poteka delo in kaj počnejo njihovi otroci.

3.3 Urnik interesnih dejavnosti

V okviru podaljšanega bivanja izvajamo diferenciacijo, ko se učenci delijo po skupinah glede na znanje, zanimanje interes, sposobnosti ... Ena od oblik diferenciacije so tudi interesne dejavnosti. Stran je informativnega značaja za učence, ki so vključeni v interesne dejavnosti in starše, saj je na strani tudi urnih interesnih dejavnosti za učence 1. triade. (Slika 12)

4	INTERESNE DEJAVNOSTI za učence 1. triade
	Učitelji poskrbijo za aktivnost učencev v učilnici na prostem ali v šolski telovadnici.
	Učenci lahko obiskujejo:
	- ponedeljek, od 11.40 do 12.25 - FILOZOFIJA ZA OTROKE
	- torek, od 12.25 do 13.15 ANGLEŠČINA
	od 15.30 do 16.30 ROKOMET
	- sredo, od 12.30 do 13.15 ZDRAV ŽIVLJENSKI SLOG
	- četrtek, od 12.30 do 13.15 ZDRAV ŽIVLJENSKI SLOG
	od 15.15 do 16.30 KOŠARKO
	od 15.00 do 16.30 GIMNASTIKA
	- petek, od 12.30 do 13.15 PEVSKI ZBOR
	od 15.00 do 16.30 NOGOMET

Slika 12

3.4 Obvestila in aktualni dogodki

Starše smo obveščali o dogodkih (npr. Novoletni bazar), delavnicah (Velikonočne delavnice) in jih seznanjali z aktivnostmi na šoli. Objavili smo tudi zanimivosti. (Slika 13)

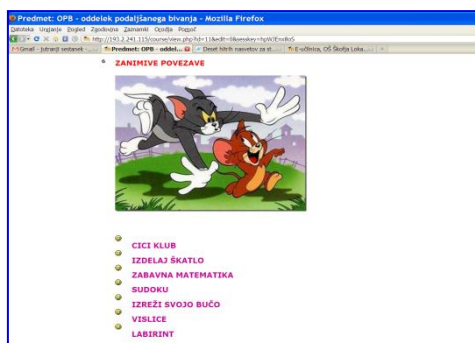
Slika 13

3.5 Uporaba računalnika v prvi triadi

Kdaj je pravi čas, da otroku ponudimo računalnik, je odvisno od več dejavnikov. Učenci imajo računalnike doma, jih poznajo in z njimi delajo. Imamo tudi dostop do računalniške učilnice, kjer preživimo uro ustvarjalnega prostega časa, predvsem v slabem vremenu.

Učence navajamo na samostojno delo na računalnikih (vklop, izklop, shranjevanje), poudarimo možnosti učenja (matematika, slovenščina...) in utrjevanja znanja. Naučimo jih vstopati v spletne učilnice in jim pripravimo uporabniška imena in gesla. Naslednji korak pa je uporaba v domačem okolju s pomočjo staršev.

S pomočjo različnih didaktičnih programov otroci lažje usvajajo nove vsebine. Velikokrat smo učitelji in starši presenečeni nad količino in hitrostjo usvajanja informacij naših otrok. Računalnik je lahko v veliko pomoč pri otrokovem razvoju, če je uporaba računalnika načrtovana in nadzorovana.

Slika 14 - Zanimive povezave

V spletni učilnici smo zbrali prispevke o uporabi različnih didaktičnih programov, primerne in poučne spletne strani, primerne in poučne spletne revije ter povezave, ki pomagajo otrokom in staršem.

Več pozornosti smo namenili tudi projektu Safe.si, ki **je nacionalna točka osveščanja o varni rabi interneta za otroke in mladostnike v Sloveniji**. Z možnostjo dostopa do interneta se je povečala tudi možnost zlorab in nasilja preko spleta.

Tudi z učenci podaljšanega bivanja smo se vključili v projekt **Safe.si**, izdelali plakat in opozorili na varnost pri delu z računalnikom in svetovnim spletom.

Staršem smo namenili del, kjer hitreje najdejo koristne povezave na zanimive internetne strani.

4 Samostojno učenje v podaljšanem bivanju

Čas, ki je v podaljšanem bivanju namenjen pisanju nalog oziroma tihi zaposlitvi, večkrat namenimo tudi delu na računalniku. V računalniški učilnici skupaj dostopamo do spletnih učilnic za posamezne predmete. Učitelji učencem pomagamo **pri reševanju kvizov, vstavljanu datotek, uporabi različnih koristnih povezav, uporabi strani in foruma.**

Učencem tako dodatno pomagamo in jih naučimo uporabljati spletne učilnice naše šole.

5 Zaključek

Uporaba spletne učilnice v podaljšanem bivanju je zelo specifična. Naša ciljna publika so učenci in starši. Spletna učilnica ponuja številne možnosti uporabe in prepričana sem, da je njena uporaba zelo smiselna. Za nadaljevanje razmišljamo tudi o vsebini in postavitvi e-gradiv, ki bi bila primerna predvsem za učence 1. triade. Spletna učilnica mora živeti, dopolnjevala in nadgrajevala pa se bo glede na potrebe in odzive uporabnikov. Prav v oddelkih podaljšanega bivanja lahko veliko pripomoremo, da spletne učilnice zares zaživijo.

Viri in literatura:

- Brečko, B. N. (2008), Informacijsko-komunikacijska tehnologija pri poučevanju in učenju v slovenskih šolah, Pedagoški inštitut.
- Kovačič, M. ... (et. al.) (2008), Deskanje po varnih vodah: gradiva za učitelje, Fakulteta za družbene vede, Center za metodologijo in informatiko.
- Rice, W. (2006), Moodle, e-learning course development. Birmingham: Packt.
- Sulčič, V. (2007), Od ideje do izvedbe e-izobraževanja v terciarnem izobraževanju. V Moodle.si nacionalna konferenca, 82–91. Koper: Fakulteta za management.
- Zabukovec, A. (2006), Vodnik po spletni učilnici, Zavod za šolstvo Republike Slovenije.